

Příloha č. 2.4.3b Karlovarský kraj – prioritní oblasti podpory v rámci regionálních plánů transformace

Na základě provedené analýzy připravenosti projektových záměrů Karlovarský kraj připravil Transformační plán, definující tři prioritní oblasti/pilíře udržitelného rozvoje, na které bude zaměřena transformace regionu. Jsou formulovány následujícím způsobem:

I. Ekonomická transformace – jejím cílem je změna skladby hospodářského výkonu kraje tak, aby se Karlovarský kraj postupně vyrovnával ostatním regionům ČR. Tohoto cíle bude dosaženo růstem služeb obecně, specificky vysoce kvalifikovaných služeb, vysokou přidanou hodnotou produkce malých a středních podniků se sídlem v kraji a s exportním potenciálem, rozvojem specifických výrobních nezbytných pro využití v regionu i za jeho hranicemi. Příspěvkem k naplnění cíle v této prioritní oblasti budou programy: Tradice a Inovace.

II. Společenská transformace – jejím cílem je zastavení odlivu mladých lidí z regionu a změna vzdělanostní skladby obyvatelstva. Znamená to mj. vytvoření kvalitních podmínek pro život rodin i jednotlivců každého věku a zásadní snížení počtu a velikosti sociálně (a digitálně) vyloučených komunit. Tohoto cíle bude dosaženo posílením kvality základního a středního školství v KVK navázáním kapacit vysokoškolského vzdělávání na nové příležitosti ve výzkumu v KV, rozšířením systému celoživotního vzdělávání a nabídky rekvalifikace i ve vazbě na NSK, dlouhodobými programy spolupráce ve vyloučených lokalitách, podporou rozvoje znalostí kulturního dědictví jako zdroje soudržnosti s regionem a vytvářením atraktivních podmínek pro život v KVK. Transformace bude provedena s příspěvkem programů: Znalosti a Spolupráce.

III. Environmentální a klimatická transformace – jejím cílem je růst kvality životního prostředí a klimatické transformace, tedy snížení podílu KVK na emisní bilanci skleníkových plynů a zvýšení podílu ekosystémových služeb na vytváření dobrých podmínek pro život lidí v regionu. K dosažení tohoto cíle přispěje zvýšení podílu OZE na celkové produkci energie v KVK, rozvoj komunitní energetiky a růst úspor energie, podpora cirkulární ekonomiky, likvidace starých ekologických zátěží a brownfieldů a jejich nové využití, regenerace krajiny, tvorba "zelených měst a obcí" a další rozšíření ekologického zemědělství. Příspěvkem k transformaci v této oblasti budou programy: Regenerace a Energie a materiály.

U všech témat podpory se předpokládá důsledná kontrola a příprava jejich vyhlášení a implementace pro zamezení dvojího financování a v rámci nastavování podmínek podpory v rámci přípravy jednotlivých výzev se předpokládá úzká spolupráce se všemi řídicími orgány.

I. Ekonomická transformace

2.4.3.1 *Tradice*

Cílem programu je zvýšit přidanou hodnotu produkce malých a středních podniků se sídlem v kraji, zejména v tradičních odvětvích, navázaných na zpracování kovů a ve strojírenství, zvýšit exportní potenciál a rozvinout specifické výroby mj. pro energetiku a v nových průmyslových výrobcích.

Indikativní alokace	Specifické cíle
11 %	SC 1.1: Začínající podnikání SC 1.2: Transformace firem

Aktivity podporované v programu

Vybudování sítě poradenských služeb s využitím existujících struktur ve spolupráci krajských a místních samospráv, regionálních kanceláří CzechInvestu, hospodářských komor a dalších.

Rozvoj programů pro začínající/stávající podnikatele (poradenství, koučink, akcelerační a inkubační služby, systém voucherů, co-workingových center apod.).

Podpora revitalizace drobných brownfieldů v návaznosti na vytváření atraktivní podnikatelské infrastruktury.

Podpora modernizace výrobních procesů, produktů, služeb a další.

Podpora výroby produktů s vysokou přidanou hodnotou a potenciálem exportu.

Schémata podpory

- Tematické výzvy.
- Zastřešující projekty.
- Strategické projekty.

Plánované využití finančních nástrojů

Pilíř 2 a 3

Indikátor výstupu

RCO 05 – podpořené nové podniky

Indikátor výsledku

RCR 17 – nové podniky přežívající na trhu

Přehled struktury oblastí podpory:

2.4.3.1.1 Specifický cíl 1.1: Začínající podnikání

Cílem je podpořit nové podnikatelské aktivity a rozvoj malých a středních firem v tradičních průmyslových odvětvích.

Zdůvodnění

Ukončování těžby uhlí, změny v energetice a potřeba likvidovat následky těžby, staré ekologické zátěže, obnovovat bytový fond, tvořit a využívat různé funkce krajiny a další obory dávají příležitost pro rozvoj podnikání OSVČ, mikropodniků a malým podnikům. Segment malého podnikání není v KVK dostatečně rozšířen, přitom je z hlediska zaměstnanosti velmi významný a může přinést určitou stabilitu v regionu v extrémních situacích, kdy ustane např. příliv turistů a lázeňských hostů. Služby seniorům, komunitní péče, logistické služby a další jsou příležitostmi pro rozvoj další drobného podnikání.

Hlavní cílové skupiny

Mikropodniky; malé a střední podniky.

Typy příjemců

Obce a jimi zřizované organizace; kraj a jím zřizované nebo zakládané organizace; výzkumné organizace; vysoké školy a univerzity; mikropodniky; malé a střední podniky; OSVČ; místní akční skupiny.

Synergie a komplementarity

OP TAK; IROP, OP JAK (projekty v realizaci do 30.11.2023 také OP VVV) – z OPST budou financovány komplementární aktivity, komplementarity budou posuzovány jak z hlediska rozsahu projektů, uznatelných nákladů typů projektů i příjemců.

Typové intervence

- Krajská síť pro podporu začínajícího podnikání (mentoring, koučing atd).
- Vytváření příležitostí pro výrobu – zařazení malých a středních podniků do globálních hodnotových řetězců, ve spolupráci s hospodářskými partnery a státními organizacemi (HK, CzechInvest).
- Vyhledávání a úprava nemovitostí, využití drobných brownfieldů v obcích a městech KVK pro začínající podnikání.
- Startovací vouchery pro začínající podnikatele.
- Technická a administrativní podpora a co-workingové prostory pro začínající firmy.
- Podpora firem podnikajících v nových odvětvích – novém stavebnictví, službách pro domácnost, OZE a energetických úsporách (investiční podpora i podpora rozšiřování znalostí).
- Pořizování výrobních strojů a zařízení, pořízení technologických postupů, programů, licencí a software.
- Zavádění digitalizace v podnicích, vč. vstupní procesní analýzy a následné investiční podpory při nasazování digitálních řešení.
- Podpora „proof of concept“ pro MSP.
- Podpora rozvoje podnikání – programy na podporu vzniku a rozvoje podnikání.

2.4.3.1.2 Specifický cíl 1.2: Transformace firem

Cílem je podpora transformace podniků vázaných zejména na těžební a energetický průmysl, zachování pracovních míst, zvýšení produktivity práce, přidané hodnoty výrobků a služeb a zvýšení potenciálu pro export.

Zdůvodnění

Specifická situace KVK, kde se na malém prostoru historicky střetává kulturní tradice lázeňských měst s návaznými službami a těžký průmysl, představuje velkou výzvu a potenciál k transformaci. Tato specifika – společně s dlouhodobou zkušeností místních podniků – dávají prostor vzniku nových podnikatelských aktivit u transformujících se podniků. Rozvojem vývojového potenciálu mohou růst podniky v tradičních průmyslových odvětvích, zvýší se jejich exportní potenciál. Zároveň je potřebný dlouhodobější příliv domácích i zahraničních investic.

Hlavní cílové skupiny

Malé, střední a velké podniky.

Typy příjemců

Obce a jimi zřizované organizace; kraj a jím zřizované nebo zakládané organizace; výzkumné organizace; vysoké školy a univerzity; OSVČ; malé, střední a velké podniky.

Synergie a komplementarity

OP TAK, modernizační fond, IROP – z OPST budou financovány komplementární aktivity, komplementarity budou posuzovány z hlediska rozsahu projektů, uznatelných nákladů typů projektů i příjemců.

Typové intervence

- Podpora restrukturalizace firem vázaných na produkci uhlí a energie, aktivní vyhledávání investorů (nejen zahraničních investic, ale také velkých domácích investorů) do perspektivních průmyslových oborů.
- Podpora podniků s exportním potenciálem ke zvyšování produktivity práce a růstu exportu.
- Podpora růstu firem, jejich vývojových center a kapacit výroby.
- Vytváření příležitostí pro domácí i zahraniční investice, včetně investičních pobídek.
- Podpora zvyšování know-how v podnicích zprostředkováním spolupráce s výzkumnými organizacemi.
- Podpora podnikání v nových odvětvích bez tradice v regionu.
- Podpora exportního potenciálu podniků v tradičních oblastech KVK.
- Podpora podniků ve stavebnictví, rozvoje znalostí pro současné stavění (pasivní budovy, „zelené“ budovy, využití OZE).
- Pořizování výrobních strojů a zařízení, pořízení technologických postupů, programů, licencí a software.
- Zavádění digitalizace v podnicích, vč. vstupní procesní analýzy a následné investiční podpory při nasazování digitálních řešení.

2.4.3.2 Inovace

Cílem programu jsou rozvinuté výzkumné aktivity v oblasti experimentálního a aplikovaného výzkumu a vývoje a usídlení akademických pracovišť na území kraje, přední umístění regionu mezi kraji v kreativních odvětvích, nové produkty a služby založené na digitalizaci a nové produkty a služby pro decentralizovanou energetiku 21. století.

Indikativní alokace	Specifické cíle
19 %	SC 2.1 Výzkum, vývoj a inovace SC 2.2 Kreativita a design SC 2.3 Digitalizace a nové produkty

Aktivity podporované v programu

Vytvoření inovační infrastruktury a její vzájemná koordinace na území regionu např. formou menších inovačních hubů – s cílem zajistit a facilitovat spolupráci v oblasti výzkumu a vývoje a také nastavení způsobu hodnocení naplňování cílů této infrastruktury.

Podpora příchodu a zajištění odborné kapacity pro založení této infrastruktury.

Rozvoj služeb pro výzkumné organizace a vznikající infrastrukturu, zajištění poradenských služeb a transferu znalostí a také rozvoj digitalizace a správy dat v regionu s cílem umožnit nabídku kvalitní veřejné infrastruktury, resp. služeb veřejné správy v této oblasti.

Podpora výzkumu v oblasti decentralizované energetiky ve spolupráci s výzkumnými organizacemi.

Vytvoření infrastruktury a navazujících služeb v rámci inovačního ekosystému pro rozvoj kulturního a kreativního odvětví a digitalizace regionu.

Schémata podpory

- Tematické výzvy.
- Zastřešující projekty.
- Strategické projekty.

Plánované využití finančních nástrojů

Pilíř 2 a 3

Indikátor výstupu

RCO 07 – výzkumné organizace zapojené do společných výzkumných projektů

Indikátor výsledku

RCR 06 – podané patentové přihlášky

Přehled struktury oblasti podpory:

2.4.3.2.1 Specifický cíl 2.1: Výzkum vývoj a inovace

Cílem je na základě dvou největších výzev v regionu, rozvoje balneologie a energetiky, stát se lídrem v českém balneologickém výzkumu, součástí nových řešení v energetice 21. století a prostředím přátelským pro nová řešení (inovace i v netradičních oborech).

Zdůvodnění

KVK je zakladatelem Institutu pro balneologii, veřejné výzkumné instituce, která může být základem pro rozvoj výzkumných aktivit v širokých souvislostech balneologie, tradice a kulturních hodnot regionu. S balneologií jako doménou specializace počítá také krajská RIS3 strategie. Podobně dlouhodobé znalosti, kterými disponují podnikatelské subjekty v KVK v oblasti dobývání surovin a energetiky (specifikum KVK ve zplyňování uhlí a další) umožní rozvoj nových řešení pro decentralizovanou energetiku a provázání subjektů z KVK s výzkumnými centry v ČR i za hranicemi.

Zázemí inovační infrastruktury, která v regionu dosud chybí, bude dlouhodobě zdrojem pro rozvoj podnikání založeného na znalostech.

Hlavní cílové skupiny

Výzkumné organizace; malé, střední a velké podniky; obce a kraj.

Typy příjemců

Výzkumné organizace; vysoké školy a univerzity; nevládní neziskové organizace; obce a jimi zřizované organizace; kraj a jím zřizované nebo zakládané organizace; malé, střední a velké podniky.

Synergie a komplementarity

OP JAK; OP TAK; OPŽP; IROP; OPZ+; OPD; z OPST budou financovány komplementární aktivity, komplementarity budou posuzovány jak z hlediska rozsahu projektů, uznatelných nákladů typů projektů i příjemců.

Typové intervence

- Vytvoření inovační infrastruktury KVK, inovačního centra s celokrajskou působností, a to personálně, znalostně i fyzicky (investičně).

- Podpora vzniku decentralizované sítě menších inovačních hubů, které na základě místních potřeb poskytnou fyzické zázemí pro rozvoj malých a středních podniků.
- Rozvoj vědeckovýzkumných a vývojových aktivit v kraji, které přispějí ke zvýšení konkurenceschopnosti místních firem.
- Podpora tvorby příznivých podmínek pro rozvoj kreativního talentu a pro transfer know-how v rámci ČR i ze zahraničí, a to u technologických i netechnologických inovací.
- Podpora výzkumu, vývoje a inovací v oblasti kulturních a kreativních odvětví.
- Vytvoření zázemí pro balneologický výzkum v klasických i nových oblastech působnosti – personálně i fyzicky (investičně).
- Vytvoření znalostního zázemí pro výzkum v oblasti decentralizované energetiky.
- Přejímání osvědčených postupů pro transfer znalostí od výzkumných organizací k podnikům.
- Podpora začínajícího výzkumu a malých inovací prostřednictvím krajských inovačních voucherů.
- Vytvoření systému poradenství pro start-upy a jejich usídlení v KVK.
- (Poradenská) Podpora rozvoje výzkumných a vývojových aktivit v podnicích v KVK, včetně poradenství pro daňové odpočty ve velkých regionálních podnicích.
- Podpora rozvoje vývojových aktivit v malých a středních podnicích KVK.
- Podpora SMART řešení pro kraj, obce a města.
- Podpora služeb technologického skautingu či inovačních asistentů.
- Podpora vzniku a rozvoje podnikatelských inkubátorů.
- Podpora inovační infrastruktury napojením na národní a mezinárodní klastry

2.4.3.2.2 Specifický cíl 2.2: Kreativita a design

Cílem podpory kreativity a designu je dosáhnout zvýšení ekonomického výkonu regionu prostřednictvím činností s vysokou přidanou hodnotou, zejména rozvojem kreativních oborů a zvýšením atraktivity regionu pro specifické služby v kreativních odvětvích.

Zdůvodnění

Světově známá produkce hudebních nástrojů, skla, keramiky a porcelánu v Karlovarském kraji dává příležitost podpořit toto specifikum a dále rozšířit jak produkci a exportní příležitosti těchto odvětví, tak vytvořit z oblasti produktového designu nové možnosti podnikání. Podobně lze nové podnikatelské příležitosti nalézt v tvorbě lázeňské a po těžební krajiny, kreativního využití přírodního prostředí a průmyslového kulturního dědictví, specificky pro filmovou tvorbu.

Hlavní cílové skupiny

Malé, střední a velké podniky; obce a kraj.

Typy příjemců

Výzkumné organizace; vysoké školy a univerzity; nevládní neziskové organizace; obce a jimi zřizované organizace; kraj a jím zřizované nebo zakládané organizace; malé, střední a velké podniky; OSVČ.

Synergie a komplementarity

OP JAK, OP TAK, IROP, OPD, z OPST budou financovány komplementární aktivity, komplementarity budou posuzovány jak z hlediska rozsahu projektů, uznatelných nákladů typů projektů i příjemců.

Typové intervence

- Vytvoření a dlouhodobý rozvoj krajské inovační infrastruktury v oblasti umění a designu.

- Podpora k vytvoření příznivého ekosystému pro rozvoj kreativního talentu a netechnologických inovací.
- Vybudování, vybavení a rozvoj aktivit krajského design parku – inovačního centra pro rozvoj kreativity a designu.
- Krajské kreativní vouchery.
- Investiční podpora obnovy a vybavení středních škol pro růst kvalifikace lidí, kteří najdou uplatnění ve výrobě skla, keramiky a porcelánu.
- Investiční podpora budování špičkových vývojových a výrobních center v kreativních odvětvích.
- Neinvestiční podpora rozvoje virtuální reality a gamingu na středních školách jako základ podnikání v kreativních odvětvích.
- Podpora a poradenství pro začínající podnikatele v oblasti designu, architektury, filmového umění, nových médií.
- Obnova průmyslového kulturního dědictví jako prostředí pro vzdělávání, trávení volného času a pro rozvoj filmového umění.
- Obnova center měst a obcí KVK s podporou krajského architekta.
- Propagace KVK ve světě jako mimořádného místa pro rozvoj filmového umění.
- Motivační programy podporující usídlení odborníků z řad svobodných povolání (např. IT specialisté, architekti, designéři) a prioritních profesí (např. psychologové, pedagogové, odborní lékaři).
- Podpora podnikavosti – vznik a rozvoj podnikatelských aktivit, zejm. startovací vouchery, specifické programy pro vznik a rozjezd podnikání.
- Podpora spolupráce a síťování aktérů v oblasti kulturních a kreativních odvětví, včetně přeshraniční spolupráce.
- Podpora marketingových aktivit a marketingových dovedností v oblasti kulturních a kreativních průmyslů.

2.4.3.2.3 Specifický cíl 2.3: Digitalizace a nové produkty

Cílem rozvoje digitalizace je 100% zasíťování území KVK infrastrukturou pro vysokorychlostní internet a tím vytvoření podmínek pro rozvoj služeb a dobré životní podmínky lidí v kterémkoli místě kraje, nejen ve městech. Dalším cílem je rozvoj služeb založených na digitálních nástrojích a rozvoj tzv. silver economy, rovněž nové decentralizované energetiky.

Zdůvodnění

Pandemie COVID-19 urychlila využívání služeb založených na použití digitální infrastruktury a posílila riziko vytváření digitálně vyloučených lokalit i digitálně vyloučených komunit. KVK má potenciál pro rozvoj nových služeb, založených na digitálních nástrojích, a to jak pro potřeby návštěvníků – lázeňství a cestovního ruchu, tak pro potřeby místních obyvatel, zajištění služeb a pro místní podniky, rozvoj Průmyslu 4.0. Nová energetika, založená zejména na OZE a decentralizovaném zásobování, bude rovněž vyžadovat zcela nové produkty a služby s vysokou přidanou hodnotou.

Hlavní cílové skupiny

Obce a jimi zřízené organizace; kraj a krajem zřízené organizace; malé, střední a velké podniky.

Typy příjemců

Obce a jimi zřizované organizace; kraj a jím zřizované nebo zakládané organizace; malé, střední a velké podniky; OSVČ.

Synergie a komplementarity

OP TAK; IROP – z OPST budou financovány komplementární aktivity, komplementarity budou posuzovány jak z hlediska rozsahu projektů, uznatelných nákladů typů projektů i příjemců.

Typové intervence

- Krajská strategie digitalizace a podpory rozvoje digitálních služeb pro veřejný i soukromý sektor.
- Vytvoření a provozování poradenské infrastruktury pro rozvoj digitalizace (fyzické digitální infrastruktury) v kraji.
- Vytipování bílých míst v pokrytí signálem a digitální infrastrukturou a jejich provedení k tomu zřízenou krajskou organizací.
- Podpora vytvoření datové platformy kraje s možností připojení obcí, malých a středních podniků.
- Podpora vzniku nových služeb založených na veřejně dostupných datech pořizovaných z veřejných prostředků (ve formátu open data).
- Podpora vytváření digitálních dvojčat pro efektivní výrobu v malých a středních podnicích.
- Podpora digitalizace podniků na území KVK.
- Podpora konceptu evidence based policy při řízení strategického rozvoje kraje a obcí (vč. využití big data pro sledování dopadů intervencí).
- Podpora vzdělávání zaměstnanců pro zásadní procesní inovace v podnicích založených na digitálních technologiích.
- Vytvoření a rozvoj aktivit krajského digitálního hubu.
- Digitální vouchery – program podpory zavádění nových řešení v podnicích a v obcích za podpory poradenských a výzkumných organizací.
- Vytvoření krajské sítě poradců pro SMART řešení v obcích a městech KVK.
- Podpora vývoje nových produktů pro využití OZE a nové řízení energetických sítí.
- Podpora služeb pro trávení volného času starších občanů a výrobků pro tzv. silver economy.

II. Společenská transformace

2.4.3.3 Znalosti

Cílem programu je změnit strukturu středoškolského vzdělávání, aby odpovídala potřebám trhu práce, zvýšit počet studentů gymnázií a poskytnout studentům možnost pokračování ve studiu na vysokých školách přímo v KVK.

Zvláštní péčí v mateřských a na základních školách dosáhnout vyššího podílu středoškoláků a vysokoškoláků ze sociálně slabších rodin. Vytvořit dlouhodobě funkční systém pro rekvalifikace a celoživotní vzdělávání.

Indikativní alokace	Specifické cíle
18 %	SC 3.1 Kvalitní vzdělání SC 3.2 Rekvalifikace – nový začátek

Aktivity podporované v programu

Podpora nových forem vzdělávání a zvyšování kvality odborného vzdělávání.

Podpora spolupráce firem a škol.

Podpora kompetencí k podnikavosti.

Optimalizace vzdělávání a podpora jejich diverzifikace.

Rozvoj vysokoškolského vzdělávání a podpora výukových středisek.

Motivace studentů k dokončení SŠ.

Podpora zaměstnanců při identifikaci nových kompetencí.

Podpora outplacementu.

Podpora talent managementu.

Zajištění kariérového a profesního poradenství.

Podpora vytváření infrastruktury pro různé formy vzdělávání.

Podpora firem zaměstnávající rekvalifikované pracovníky.

Schémata podpory

- Tematické výzvy.
- Zastřešující projekty.
- Strategické projekty.

Plánované využití finančních nástrojů

Pilíř 2 a 3

Indikátor výstupu

RCO 83 vypracované nebo realizované společné strategie/akční plány

Indikátor výsledku

RCR 71 počet uživatelů nových nebo modernizovaných vzdělávacích zařízení za rok

Přehled struktury oblastí podpory:

2.4.3.3.1 Specifický cíl 3.1: Kvalitní vzdělávání

Cílem je zvýšit dostupnost kvalitního vzdělání pro všechny skupiny obyvatel, včetně znevýhodněných, čímž bude zajištěna větší flexibilita na trhu práce, zvýší se atraktivita KVK pro mladé a nově příchozí a bude podpořena odolnost v reakci na očekávané socioekonomické změny. Cílem je rovněž ukotvit vysokoškolské vzdělávání v centru regionu.

Zdůvodnění

Investice do potenciálu lidí a péče o něj je zcela klíčovou podmínkou pro úspěšnou restrukturalizaci regionu v souvislosti s ukončováním těžby uhlí a energetickou transformací i pro obnovu a posílení resilience po pandemii COVID-19. Jak bylo uvedeno výše, změna vzdělanostní skladby obyvatel kraje je základním předpokladem budoucího úspěchu.

Kvalitní vzdělání usnadní schopnost se co nejpružněji přizpůsobit probíhajícím i očekávaným socioekonomickým změnám, umožní zvýšení zaměstnanosti a zaměstnatelnosti obyvatel,

včetně ohrožených skupin. Dostupná oborová struktura i stupně vzdělávání odpovídající současným a budoucím požadavkům zvýší atraktivitu celého regionu pro stávající obyvatele i nově příchozí. Vzdělaná populace a kvalifikovaní lidé přispějí k rozvoji celého regionu a minimalizaci nežádoucích společenských jevů.

Hlavní cílové skupiny

Školská zařízení všech stupňů; nevládní neziskové organizace; malé, střední a velké podniky; obce a kraj; místní akční skupiny; spolky; náboženské a církevní organizace.

Typy příjemců

Obce a jimi zřizované organizace; kraj a jím zřizované nebo zakládané organizace; malé, střední a velké podniky; soukromí zřizovatelé škol; střední, vyšší odborné a vysoké školy; nestátní neziskové organizace.

Synergie a komplementarity

OP JAK; OP TAK; IROP; OPZ+; Interreg.

Typové intervence

- Vytvoření strategie vzdělávání a celoživotního učení KVK a systematický sběr dat.
- Podpora rozvoje kreativity a podnikavosti v celé struktuře vzdělávacího systému, včetně zajištění lidského kapitálu v této oblasti.
- Rozvoj vysokoškolského vzdělávání navázaného za výzkumnou činnost ILAB.
- Podpora vysokoškolského vzdělávání na území kraje provázáním se středním školstvím v KVK.
- Založení nových oborů vzdělávání v oblasti kreativních a uměleckých průmyslů na vyšších odborných školách v regionu a jejich provázání s uměleckými fakultami Západočeské univerzity v Plzni a Univerzitou Jana Evangelisty Purkyně.
- Podpora studia STEM oborů, zejména v návaznosti na potenciální novou energetiku v KVK.
- Podpora nových studijních oborů v návaznosti na globální trendy a vývoj nových technologií (např. průmysl 4.0, digitalizace, SMART, oběhové hospodářství, cirkulární ekonomika, ekologické zdroje energie/ nová energetika).
- Podpora propojování a rozvoje spolupráce mezi podniky v regionu a školami, obecně participace všech partnerů, široké i odborné veřejnosti v oblasti vzdělávacích aktivit.
- Podpora rovných příležitostí ve vzdělávání včetně podpory nadaných a velmi nadaných dětí, žáků a studentů.
- Podpora aktivit vedoucích ke snížení dopadu slabého sociálněekonomického zázemí rodiny na školní výsledky žáků a studentů.
- „Internetovné“ – podpora přístupu k digitálním dovednostem a koncovým zařízením pro rychlý internet v sociálně slabých rodinách.
- Využití iKAP regionu pro zkvalitnění školství v KVK.
- Podpora nových forem vzdělávání typu e-learningu, a to personálně, znalostně i fyzicky (investičně).
- Optimalizace sítě mateřských a základních škol v regionu a podpora jejich diverzifikace (cizojazyčné či alternativní mateřské a základní školy).
- Posílení kariérního poradenství a nových forem podpory výběru škol na základních školách.
- Podpora celoživotního vzdělávání s metodickou podporou kraje.
- Vytváření infrastruktury pro zážitkové vzdělávání v celém kraji.
- Podpora místních aktivistů, komunitních spolků a komunit a potřebné infrastruktury v oblasti vzdělávání a alternativní kultury.

- Provázání marketingových aktivit (zážitkové vzdělávání, sport, volný čas, přírodní a kulturní památky) pro lepší informovanost stávajících obyvatel, nově příchozích i turistů.

2.4.3.3.2 Specifický cíl 3.2: Rekvalifikace – nový začátek

Cílem je zvýšit podíl rekvalifikovaných zaměstnanců podniků procházejících strukturálními změnami a dalších organizací tak, aby v ideálním případě nevstupovali do evidence nezaměstnaných, ale byli přeškoleni na jinou pozici, byli připraveni na reintegraci v rámci KVK nebo zahájili vlastní podnikatelskou činnost.

Zdůvodnění

Pro dosažení flexibility, která je klíčovou podmínkou pro uplatnění na trhu práce, je nutné nabídnout zájemcům formou individuálního přístupu kariérové poradenství, školení v oblasti pracovního práva, finanční gramotnosti, měkkých dovedností a dalších. Samotné rekvalifikační kurzy, jejich obsah a složení musí zohlednit potřeby a požadavky regionálních zaměstnavatelů, zvláště malých a středních podniků v KVK, jejichž role je zásadní při dosahování cílů v oblasti podpory lokální ekonomiky, při produkci výrobků a služeb s vysokou přidanou hodnotou. Změna či prohlubování kvalifikace dále podpoří drobné lokální podnikání osob samostatně výdělečně činných (OSVČ) v regionu. Výzvou je podpora zaměstnávání a podpory samostatného podnikání osob nad 50 let.

Hlavní cílové skupiny

Občané (hledající nové uplatnění); malé, střední i velké podniky; obce a kraj.

Typy příjemců

Obce a jimi zřizované organizace; kraj a jím zřizované nebo zakládané organizace; malé, střední a velké podniky; OSVČ; nestátní neziskové organizace; místní akční skupiny; vzdělávací instituce; střední, vyšší odborné a vysoké školy.

Synergie a komplementarity

OP JAK; OP ŽP; OP TAK; IROP; OPZ+; Interreg; Modernizační fond; Národní plán obnovy.

Typové intervence

- Podpora rekvalifikace propouštěných zaměstnanců v souvislosti se změnami ve výrobě energie a uzavíráním těžebních a návazných zpracovatelských či energetických provozů na území kraje.
- Programy podpory sociálních inovací pro zahájení služeb pro seniory, handicapované, sociálně a digitálně vyloučené komunity.
- Podpora digitální gramotnosti a on-line rekvalifikačních či jiných vzdělávacích programů.
- Krajské vzdělávací vouchery.
- Podpora finanční gramotnosti a právního povědomí.
- Podpora veřejně prospěšných prací ve městech a obcích, zejména při vytváření a údržbě modré a zelené infrastruktury.
- Podpora mikropodniků a malých podniků zaměstnávajících rekvalifikované, resp. z jiných odvětví propuštěné pracovníky.
- Podpora zakládání lokálních podniků a podnikání OSVČ.
- Zapojení MAS do podpory malého podnikání rekvalifikovaných občanů a lidí nad 50 let
- Programy podporující zaměstnávání rodičů s malými dětmi (zkrácené úvazky, home office, sdílená pracovní místa apod.).

- Podpora mezikulturního dialogu a spolupráce národnostních menšin žijících na území KVK.
- Podpora zvyšování kvalifikace a rekvalifikace pro “zelená” pracovní místa.

2.4.3.4 Spolupráce

Cílem programu je dlouhodobými programy spolupráce ve vyloučených lokalitách snížit jejich počet oproti stávajícímu stavu, posílit znalost kulturního dědictví jako zdroje sounáležitosti s regionem a příležitost pro rozvoj cestovního ruchu a vybudovat v okolí větších měst zázemí pro trávení volného času místních obyvatel, zejména rodin s dětmi a pro návštěvníky všech věkových kategorií.

Indikativní alokace	Specifické cíle
16 %	SC 4.1 Kulturní a přírodní dědictví SC 4.2 Nikdo není vyloučen

Aktivitty podporované v programu

Příprava programů prevence v oblasti negativních jevů (zadlužování, prevence kriminality...).

Metodické vedení ze strany krajské správy a samosprávy v rámci vytvořených strategií sociálního začleňování.

Rozvoj aktivit v oblasti sociálního podnikání – uplatnění osob ohrožených či již sociálně vyloučených.

Zvyšování dostupnost služeb vedoucí k sociální inkluzi.

Zvyšování kvality života v širším území velkých měst se zaměřením na trávení volného času určeného nejenom pro residenty, ale i návštěvníky, podpora patriotismu.

Rozvoj využití kulturního a historického dědictví a rozvoj nových služeb v oblasti cestovního ruchu a lázeňství jako oblasti s vysokým potenciálem rozvoje a nových pracovních míst i pro osoby s nižším vzděláním.

Schémata podpory

- Tematické výzvy.
- Zastřešující projekty.
- Strategické projekty.

Plánované využití finančních nástrojů

Pilíř 2 a 3

Indikátor výstupu

RCO 01 podporované podniky

Indikátor výsledku

RCR 01 pracovní místa vytvořená v podporovaných subjektech

Přehled struktury oblasti podpory:

2.4.3.4.1 Specifický cíl 4.1: Kulturní a přírodní dědictví

Cílem je posilovat sounáležitost obyvatel KVK s regionem, zhodnocovat kulturní a přírodní bohatství, a to jak za účelem zvyšování kvality života a atraktivity regionu pro stávající i nově příchozí obyvatele, tak pro sport a cestovní ruch s návaznou podnikatelskou infrastrukturou a rozvoj kreativních průmyslů.

Zdůvodnění

KVK má mimořádný potenciál k využití kulturního a přírodního dědictví, a to nejen v podobě lázeňských měst, ale také kulturní krajiny – díky městským parkům a lesům, dalším historickým i přírodním památkám, často v zázemí lázeňských měst. Existující “kulturní infrastruktura” má potenciál k využití nejen jako součást lázeňského či zdravotního turismu, ale je atraktivní i pro další návštěvníky regionu, kteří vyhledávají sportovní vyžití nebo zázemí pro MICE eventy. Hmotné i nehmotné kulturní a přírodní bohatství společně s živým uměním v lázeňských městech činí KVK jedinečným místem pro život všech generací a je zároveň turistickým cílem pro domácí i zahraniční návštěvníky všech věkových kategorií a zájmů.

Hlavní cílové skupiny

Občané; nestátní neziskové organizace; obce a kraj; místní akční skupiny.

Typy příjemců

Obce a jimi zřizované organizace; kraj a jím zřizované nebo zakládané organizace; OSVČ; mikropodniky; malé, střední a velké podniky; nestátní neziskové organizace; místní akční skupiny.

Synergie a komplementarity

OP TAK, OPŽP, IROP, Národní plán obnovy

Typové intervence

- Vytvoření a naplňování strategie kulturní identity a podpory značky KVK.
- Propojení kultury a umění na vzdělávací infrastruktury (např. Kreativní města vzdělávají uměním).
- Podpora využití kulturního dědictví pro novou kreativní tvorbu a inovace.
- Podpora inovativních a SMART přístupů v cestovním ruchu a lázeňství.
- Péče o veřejný prostor, kulturní a sportovní zařízení za účelem zvyšování kvality života a zvýšení atraktivity pro místní obyvatele (s ohledem na minimalizaci odlivu obyvatel v produktivním věku) i nově příchozí (zvláště v produktivní věku).
- Vytváření infrastruktury pro sport a volný čas.
- Využití potenciálu památek UNESCO a dalších lokalit pro rozvoj návazné (podnikatelské) infrastruktury a kreativních průmyslů.
- Podpora, propagace a rozvoj infrastruktury pro MICE eventy (meeting, incentive, convention, and exhibition).
- Podpora a péče o specifické kulturní a přírodní dědictví a šíření povědomí o nich.
- Podpora živého umění.
- Podpora e-kultury.

2.4.3.4.2 Specifický cíl 4.2: Nikdo není vyloučen

Cílem je inkluzivní rozvoj regionu prostřednictvím posílení sociální stability zejména ve vyloučených lokalitách, prevencí vzniku a řešení nepříznivé situace sociálně vyloučených osob a osob ohrožených sociálním vyloučením nebo jinak znevýhodněných.

Zdůvodnění

KVK se dlouhodobě potýká s velkým počtem vyloučených lokalit, vysokým podílem osob v exekuci a dalšími nepříznivými charakteristikami. V indexu rizikovosti, který je založen na indexu kriminality, nezaměstnanosti a dávek, které podléhají prověření, je jak dlouhodobě na třetím místě v České republice. Také vzdělanostní profil obyvatel a demografický vývoj není příznivý. Posílení sociální stability je klíčové také s ohledem na obnovu a posílení resilience po pandemii COVID-19 a snížení disparit mezi jednotlivými částmi regionu.

Hlavní cílové skupiny

Občané; rodiny; NNO; obce a kraj; MAS

Typy příjemců

Obce a jimi zřizované organizace; kraj a jím zřizované nebo zakládané organizace; malé, střední a velké podniky; nestátní neziskové organizace; místní akční skupiny.

Synergie a komplementarity

IROP; OPZ+; Interreg, OP JAK (projekty v realizaci do 30. 11. 2023 také OP VVV).

Typové intervence

- Vytvoření a realizace krajské strategie sociálního začleňování, síť krajem metodicky vedených center na celém území KVK (jejich podpory).
- Program prevence zadlužování a pomoci s problémem předlužení.
- Podpora sociálních služeb a podpora rodin, zejména ohrožených dětí a ohrožených rodin.
- Podpora aktivit vedoucích ke vzniku sociálního bydlení, popřípadě modelů bydlení na principu „housing first“.
- Podpora vzdělávání a narovnávání šancí pro děti ze sociálně slabých rodin, od předškolní výchovy až po podporu SŠ, případně VŠ studií.
- Program podpory k zajištění bydlení a důstojných životních podmínek.
- Podpora veřejného pořádku a prevence kriminality.
- Program prevence a ochrany před návykovými látkami a závislostním chováním.
- Inkluzivní prostředí pro všechny sociálně ohrožené skupiny obyvatel – zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucích k sociální inkluzi.
- Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání.
- Podpora zaměstnávání sociálně vyloučených osob a osob ohrožených sociálním vyloučením.
- Program uplatnitelnosti osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce.
- Podpora romské integrace, jazyka a kultury.
- Podpora vzniku nových služeb v oblasti zdravého životního stylu.
- Podpora zajištění občanské vybavenosti v rurálních oblastech KVK.
- Cílené vzdělávací aktivity a sociální práce s ohroženými a nízkopříjmovými domácnostmi s cílem snížení spotřeby energie a prevence energetické chudoby.
- Podpora marketingových aktivit vedoucích k lepší identifikaci obyvatel s místem, kde žijí.
- Podpora dostupnosti specialistů z pedagogických a sociálně pedagogických oborů, včetně podpory jejich vzdělávání.

III. Environmentální a klimatická transformace

2.4.3.5 Regenerace

Cílem programu je znásobení plochy ekologického zemědělství s produkcí biopotravin pro jejich užití v KVK i pro export, rozvinutí alternativních způsobů produkce potravin, revitalizace nejméně poloviny největších brownfieldů a odstranění všech starých ekologických zátěží v kategorii A1 a A2, revitalizace v současném stavu nevyužitelných a nevyužívaných lokalit ve všech obcích a městech KVK.

Indikativní alokace	Specifické cíle
8 %	SC 5.1 Regenerace brownfieldů a starých ekologických zátěží SC 5.2 Regenerace krajiny a nové zemědělství SC 5.3 Zelená města a obce

Aktivitty podporované v programu

Projekty adaptace revitalizovaných území na dopady klimatické změny, doprovázené spoluprací klíčových aktérů na společném rozvoji a zvýšením „image“ adaptovaných oblastí.

Revitalizace sociálně vyloučených lokalit v kombinaci s adaptačními opatřeními na změnu klimatu.

Rozvoj poradenství při revitalizaci objektů s ohledem na aplikaci opatření pro adaptaci daných lokalit měst a obcí na změny klimatu.

Podpora koncepčního plánování rozvoje a revitalizace území.

Podpora opatření směřujících ke změně životního prostředí – zvyšování kvality ovzduší podporou udržitelné městské mobility.

Podpora regenerace brownfieldů a starých ekologických zátěží

Podpora zelených měst a obcí

Schémata podpory

- Tematické výzvy.
- Zastřešující projekty.
- Strategické projekty.

Plánované využití finančních nástrojů

Pilíř 2 a 3

Indikátor výstupu

RCO 38 - plocha podpořené rekultivované krajiny

Indikátor vstupu

RCR 52 rekultivovaná půda využívaná pro zeleň, sociální bydlení, ekonomické nebo jiné činnosti

Přehled struktury oblasti podpory:

2.4.3.5.1 Specifický cíl 5.1 Regenerace brownfieldů a starých ekologických zátěží

Cílem do roku 2030 je revitalizovat nevyužité či nedostatečně využívané největší brownfieldy v kraji pro zvýšení nabídky podnikatelských možností a rozvoje lokalit ve městech a obcích.

Souběžně bude zajištěno odstranění nejvýznamnějších starých ekologických zátěží v kategorii A1, A2 a A3.

Zdůvodnění

K 1. 4. 2021 evidoval Systém evidence kontaminovaných míst v Karlovarském kraji celkem 1149 kontaminovaných míst různé závažnosti a stavu zpracování. Nejvíce z nich se nachází v ORP Sokolov, Karlovy Vary a Ostrov (celkem 275 v ORP Sokolov, resp. 237 v ORP Karlovy Vary a Ostrov). V kategorii nad 2000 m² kontaminovaných ploch se nachází celkem 65 kontaminovaných míst. V oblasti brownfieldů eviduje Národní databáze brownfieldů k 1. 4. 2021 celkem 33 brownfieldů v Karlovarském kraji, nejvíce v okrese Karlovy Vary. V kraji se rovněž nacházejí nevyužité pozemky a stavby, které nevyhovují dnešním podmínkám, které sice nejsou oficiálně zařazeny mezi brownfieldy v rámci uvedených databází, ale jsou opuštěné a snižují hodnotu území, ve kterém se nacházejí, čímž definici brownfieldu naplňují. Z výčtu je zřejmé, že bude nezbytné nejvíce rizikové a z hlediska potenciálu rozvoje daného území nejvýznamnější staré ekologické zátěže, brownfieldy a opuštěná území odstranit či revitalizovat.

Hlavní cílové skupiny

Malé, střední a velké podniky; obce a kraj.

Typy příjemců

Obce a jimi zřizované organizace; kraj a jím zřizované nebo zakládané organizace; nestátní neziskové organizace; místní akční skupiny, spolky, náboženské a církevní organizace; malé, střední a velké podniky; výzkumné organizace.

Synergie a komplementarity

IROP, OPŽP, OP TAK, NPD národní programy MPO na regeneraci podnikatelských brownfieldů, Program pro podporu průmyslových zón Smart Parks for the Future.

Typové intervence

- Zajištění metodické a právní podpory ze strany kraje v oblasti snižování rizika plynoucího z kontaminovaných míst,
- Vytvoření strategie vyhledávání, regenerace a dekontaminace brownfieldů,
- Podpora optimalizace tvorby územních plánů se zahrnutím brownfieldů,
- Zajištění pravidelného monitoringu a aktualizace databáze brownfieldů,
- Dosažení efektivního využívání rozvojových a územně-plánovacích dokumentů obcí a měst při vlastním rozvoji,
- Zvýšení spolupráce s akademickou sférou při hledání nejvhodnějších způsobů regenerace území,
- Podpora expanze místních lokálních tuzemských a zahraničních investorů za využití rekultivovaných ploch a rekonstruovaných staveb,
- Získávání nových tuzemských i zahraničních investorů k využití rekultivovaných ploch a rekonstruovaných staveb,
- Podpora budování infrastruktury s cílem zatraktivnění bývalých brownfieldů pro investory či veřejné služby,
- Rekultivace půdy a v případě potřeby také zelené infrastruktury a nového využití, s přihlédnutím k zásadě „znečišťovatel platí“,
- Využití rekultivovaných ploch a revitalizovaných staveb pro rekreaci, veřejné služby, podnikání, včetně aktivit vedoucích k sekvestraci uhlíku,

- Využití rekultivovaných ploch a revitalizovaných staveb pro rekreaci, veřejné služby, podnikání, využití v kulturních a kreativních odvětvích, včetně aktivit vedoucích k sekvestraci uhlíku.

2.4.3.5.2 Specifický cíl 5.2 Regenerace krajiny a nové zemědělství

Cílem je obnova a tvorba kulturní krajiny, podpora ekosystémových služeb, přechod na ekologické či alternativní zemědělství, ochrana biodiverzity, zvýšení sekvestrace uhlíku a adaptace na změnu klimatu.

Zdůvodnění

Obnova a tvorba kulturní krajiny a její regenerace po těžební činnosti je nedílnou součástí udržitelného rozvoje KVK. Zabránění erozi půdy prostřednictvím zatravňování orné půdy, přechod na ekologické zemědělství s návaznou produkcí biopotravin, péče o lesy a jiné porosty a zalesňování bez monokultur jako cesta k zadržení vody v krajině, ochraně biodiverzity a příležitost k sekvestraci uhlíku jsou základními opatřeními pro využití potenciálu krajiny. KVK vyniká v oblasti ekologického zemědělství, na které navazuje také další podnikání, zejména produkce biopotravin a trh s nimi. Další možnosti jsou spojeny s novými technologiemi produkce potravin v rámci principů lokální ekonomiky, které mohou přispět k potravinové bezpečnosti, a k jejichž produkci bude možné využít areály brownfieldů, stávající energetickou infrastrukturu či vybudovat za tímto účelem OZE.

Hlavní cílové skupiny

Malé, střední a velké podniky; obce a kraj.

Typy příjemců

Obce a jimi zřizované organizace; kraj a jím zřizované nebo zakládané organizace; malé, střední a velké podniky; zemědělské podnikatelé; státní organizace a podniky; místní akční skupiny; nestátní neziskové organizace.

Synergie a komplementarity

OP JAK, OP TAK, OPŽP, IROP, PRV

Typové intervence

- Rozšiřování ekologického a přesného zemědělství.
- Rozvoj ekosystémových služeb a poradenství pro zachování a rozvoj biodiverzity, včetně propojování s podnikatelskými aktivitami.
- Tvorba krajiny s ohledem na podporu OZE, ochranu půdy a klimatu.
- Podpora rozvoje produkce biomasy, včetně rychle rostoucích dřevin, za současné podpory biodiverzity.
- Rozvoj zemědělství v souladu s evropskou strategií „z farmy na vidličku“ pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy.
- Aktivity vedoucí k naplňování Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 Navrácení přírody do našeho života.
- Realizace opatření k zadržení vody v krajině a ke zpomalení odtoku vody.
- Zakládání farem, skleníků a dalších lokálních produkčních ploch pro výrobu biopotravin.
- Využití okolí vodních ploch k rekreaci a bydlení – např. okolí jezera Medard.

- Podpora zakládání akvaponických farem a akvakultur.
- Podpora trhu s biopotravinami a produkty lokálních producentů/zemědělců.
- Podpora aktivit v oblasti přechodu na ekologické či alternativní zemědělství ve vazbě na oběhové hospodářství a bioekonomiku (cirkulární zemědělství).
- Podpora rozvoje udržitelného lesního hospodářství.
- Podpora péče o kulturní krajinu.

2.4.3.5.3 Specifický cíl 5.3: Zelená města a obce

Cílem je vytvoření inkluzivních, bezpečných, odolných a udržitelných obcí a měst. S ohledem na klimatickou změnu se jedná zejména o snižování tepelných ostrovů a fungování měst a obcí jako integrální součástí prostředí adaptovaného na změnu klimatu a přispívajícího k sekvestraci uhlíku. Cílem je rovněž budovat města s ohledem na snižování dopadů změny klimatu na obyvatele i městské prostředí.

Zdůvodnění

Podle nové Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 jsou SMART řešení ve městech a obcích možností, jak reagovat na změnu klimatu, snižovat dopady této změny a přispět v městském prostředí k zachování biodiverzity a sekvestraci uhlíku. Při vytváření kultivovaného (architektonicky dobře pojatého) prostředí, a to jak budov, tak veřejných prostranství, nejde pouze o estetickou funkci, ale obecně o zajištění vysoké kvality života spojené s dobrými klimatickými podmínkami, zdravým 94 životním prostředím, s minimem polutantů ve městech a všestranně efektivním využíváním zvláště obecního majetku v obcích a městech.

Hlavní cílové skupiny

Malé, střední a velké podniky; obce a kraj.

Typy příjemců

Obce a jimi zřizované organizace; kraj a jím zřizované nebo zakládané organizace; malé, střední a velké podniky; společenství vlastníků jednotek.

Synergie a komplementarity

OP TAK, OPŽP, IROP, OPD

Typové intervence

- Revitalizace sociálně vyloučených lokalit s rozšířením zeleně, výstavba sociálního bydlení v pasivním energetickém standardu, včetně příspěvku k sekvestraci uhlíku.
- Péče a budování veřejného prostoru s minimalizací tepelných ostrovů a pro možnost setkávání a jako podpora komunitních aktivit.
- Revitalizace budov v majetku obcí, měst a kraje jako „zelených“ budov, energeticky soběstačných, s dalšími prvky inteligentních budov či čtvrtí, včetně podpory poradenství soukromým vlastníkům budov v této oblasti.
- Kombinované funkce revitalizovaných budov a veřejných prostranství.
- Příprava SMART řešení ve městech a obcích.
- Koncepční plánování a podpora personálního zajištění při budování zelených měst.
- Budování modré a zelené infrastruktury.
- Podpora aktivní udržitelné městské mobility a elektromobility v intravilánu obcí a měst.
- Zapojení soukromého sektoru do tvorby „zelených“ měst, včetně areálů podnikatelských subjektů.

2.4.3.6 Energie a materiály

Cílem programu je realizace ambiciózního scénáře Územní energetické koncepce do roku 2042 na straně výroby energie i energetických úspor, úplné využití potenciálu úspor ve veřejných budovách, rozvinutý energetický management ve všech větších městech regionu a respektování hierarchie nakládání s odpady ve prospěch prevence vzniku odpadů a jejich materiálového a energetického využití.

Indikativní alokace	Specifické cíle
28 %	SC 6.1 Nová energie SC 6.2 Úspory energie SC 6.3 Toky hmoty a recyklace SC 6.4 Přechod k oběhovému hospodářství/cirkulární ekonomice

Aktivitty podporované v programu

Nastavení systému a rozvoje využívání OZE.

Rozvoj komunitní energetiky.

Rozvoj nových a netradičních řešení v energetice.

Rozvoj a podpora implementace systémů pro chytrá řešení v energetice – řízení spotřeby atp.

Rozvoj a podpora systému na krajské a lokální úrovni při nakládání s odpady a jejich dalším využívání.

Rozvoj a podpora cirkulární ekonomiky – materiálového využití odpadů od základní informační osvěty až po konkrétní řešení při využívání odpadů ve vazbě na stávající či nově vznikající produktové řetězce.

Rozvoj a podpora procesů a řešení směřujících k energetickým úsporám.

Podpora battery value chain.

Schématu podpory

- Tematické výzvy.
- Zastřešující projekty.
- Strategické projekty.

Plánované využití finančních nástrojů

Pilíř 2 a 3

Indikátor výstupu

RCO 22 zvýšení kapacity pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů (z toho: elektřina, teplo)

Indikátor vstupu

RCR 31 celkové množství vyrobené energie z obnovitelných zdrojů (z toho: elektřina, teplo)

Přehled struktury oblasti podpory:

2.4.3.6.1 Specifický cíl 6.1: Nová energie

Cílem je zvýšit podíl OZE na výrobě a spotřebě energie v KVK, a to jak v produkci a spotřebě tepla, tak elektřiny, zajistit dostatečnou míru odolnosti a soběstačnosti regionu v zásobování energií a být odpovídající součástí energetické sítě České republiky.

Zdůvodnění

Jedná se o stěžejní přeměnu v oblasti energetiky v souvislosti s končící těžbou hnědého uhlí. Potenciál regionu je jak ve větrných elektrárnách, tak ve využití fotovoltaiky a biomasy. Rozvíjející se oblast komunitní energetiky a lokalizace osídlení v KVK dává příležitost pro posílení lokálního nakládání s energií, očekávané změny v soustavách zásobování teplem jsou příležitostí pro výměnu zdrojů vytápění za zdroje, které jsou z hlediska dosahování klimatických cílů dlouhodobě udržitelné. Potenciál pro rozvoj OZE, zejména fotovoltaiky, je jak v podnicích, tak v obcích a v jednotlivých domácnostech. Určitý potenciál na straně spotřeby je také v dopravě, ve využití elektromobility a alternativních paliv.

Hlavní cílové skupiny

Malé, střední a velké podniky; obce a kraj.

Typy příjemců

Obce a jimi zřizované organizace; kraj a jím zřizované nebo zakládané organizace; OSVČ; malé, střední a velké podniky; mikroregiony – svazky obcí; místní akční skupiny; občané, jejich sdružení; nestátní neziskové organizace.

Synergie a komplementarity

OPŽP, IROP, Modernizační fond, OP TAK, OPD.

Typové intervence

- Dlouhodobý systém vyhodnocování potenciálu OZE, energetických úspor a snižování emisí skleníkových plynů.
- Projekty komunitní energetiky.
- Informační kampaně a poradenství pro projekty komunitní energetiky.
- Podpora lokálních/decentrálních zdrojů obnovitelné energie v domácnostech, které není z jiných dotačních titulů.
- Zapojení domácností a malých obcí do instalace a/nebo využití OZE.
- Výměna zdrojů v centrálních zdrojích energie za OZE a alternativní zdroje.
- Rozvoj celokrajských sítí pro elektromobilitu, včetně podpory veřejné hromadné dopravy a železniční dopravy.
- Posílení přenosové a distribuční soustavy s účelem zapojení OZE a nových řešení,
- Pobídky pro instalace a provozování OZE (elektřina, teplo, mobilita) v podnikatelských subjektech.
- Podpora netradičních řešení v energetice (např. agroenergetika či hydrovoltaika tam, kde je to s ohledem na environmentální dopady vhodné).
- Battery value chain – část OZE, zdroje pro OZE.
- SMART řešení v decentrální energetice.
- Vytvoření znalostního zázemí pro výzkum v oblasti decentralizované energetiky.

2.4.3.6.2 Specifický cíl 6.2 Úspory energie

Cílem je dosáhnout co nejvyšších úspor ve spotřebě energie a snížení emisí znečišťujících látek a skleníkových plynů, včetně růstu podílu aktivních budov na celkové energetické bilanci regionu.

Zdůvodnění

Jak bylo uvedeno výše, je bytový fond a obecně fond budov v KVK poměrně starý, tedy s vysokými nároky na energie a vysokou pravděpodobností potřebné renovace. To dává příležitost k „energetické transformaci“ sektoru bydlení a je potenciálem pro výstavbu v pasivním standardu, resp. Dosažení kladné energetické bilance v budovách. Vysoký potenciál je rovněž v průmyslových provozech, v rozvodných soustavách CZT. Úspor energie lze dosáhnout rovněž také vhodným energetickým managementem. Potenciál úspor energie je nepochybně vyšší, než uvádí Územní energetická koncepce Karlovarského kraje, aktualizace 2017–2042. Rozhodující jsou však náklady na jejich dosažení a potenciální úspora emisí skleníkových plynů.

Hlavní cílové skupiny

Malé, střední a velké podniky; obce a kraj.

Typy příjemců

Obce a jimi zřizované organizace; kraj a jím zřizované nebo zakládané organizace; malé, střední a velké podniky; mikroregiony – svazky obcí; místní akční skupiny; občané, jejich sdružení; nestátní neziskové organizace; Správa železnic s.o.

Synergie a komplementarity

ŽP, IROP, OP TAK.

Typové intervence

- Podpora zavádění prvků energetického managementu samospráv (vč. tvorby pozic energetických manažerů).
- Projekty energetického managementu kraje, jednotlivých měst a obcí.
- Síť neziskového poradenství pro energetické úspory a snižování emisí znečišťujících látek a skleníkových plynů.
- Podpora zavádění energetického managementu na úrovni všech typů příjemců.
- Projekty ekodesignu a produktových inovací s ohledem na úspory energie a ochranu klimatu.
- Procesní inovace ke snížení energetické náročnosti.
- Komplexní projekty zahrnující úspory a využití OZE.
- Energeticky a klimaticky efektivní obnova bytového fondu a nová výstavba.
- Obnova a zvyšování efektivity sítí CZT.
- Úspory energie v budovách v majetku kraje.
- Demonstrační projekty v oblasti úspor energie.

2.4.3.6.3 Specifický cíl 6.3 Toky hmoty a recyklace

Cílem je zvýšit podíl recyklace materiálů, lépe koordinovat toky hmoty ekonomikou kraje a podpořit jejich lokální využívání.

Zdůvodnění

Využívání materiálů v místě, jejich recyklace, získání (druhotných) surovin a další využití při výrobě (ideálně výrobků s co nejvyšší přidanou hodnotou) má potenciál podpořit lokální

ekonomiku, omezit environmentální dopady a přispět k dosahování klimatických cílů. Oddělení křivek zátěže životního prostředí a ekonomické výkonnosti (decoupling) je cestou k udržitelnému využívání přírodních zdrojů. Se vzrůstající efektivitou nových technologií a inovativních přístupů vzrůstají možnosti, jak využít pozůstatky po těžbě energetických surovin.

Hlavní cílové skupiny

Malé, střední a velké podniky; obce a kraj.

Typy příjemců

Výzkumné organizace; obce a jimi zřizované organizace; kraj a jím zřizované nebo zakládané Organizace; malé, střední a velké podniky.

Synergie a komplementarity

OP JAK, OP TAK, OPŽP, IROP.

Typové intervence

- Efektivní krajský systém nakládání s odpady včetně odpovídající logistiky.
- Informační podpora efektivního nakládání s odpady a předcházení vzniku odpadů.
- Budování zařízení pro zpracovávání odpadu a jeho dalšího materiálového využití (za tímto účelem je možné využít areály brownfieldů).
- Budování zařízení pro využívání (recyklaci) šedých a dešťových vod.
- Vybavení ČOV zařízením na odlučování fosforu s potenciálem jeho dalšího využití.
- Využití materiálu z pozůstatků těžby k získávání lithia a využití dalších materiálů.
- Podpora recyklace a využívání stavebního a těžebního odpadu v místě jeho vzniku, včetně výzkumu v této oblasti.
- Využití materiálů ze zpětného odběru výrobků pro nová řešení.
- Odpovídající součásti Battery value chain.
- Zařízení pro ekologické odstraňování a případné energetické využití nebezpečného (také zdravotnického) odpadu.
- Podpora zpracovávání odpadů za využití nejnovějších technologií s přispěním k dosahování klimatických cílů (např. v návaznosti na vodíkové hospodářství).

2.4.3.6.4 Specifický cíl 6.4 Přechod k oběhovému hospodářství/cirkulární ekonomice

Cílem je implementace principů oběhového hospodářství za účelem příspěvku k uhlíkové neutralitě, efektivnímu nakládání se zdroji, rozvoji nových služeb a pracovních příležitostí v oblasti nakládání s komunálními odpady.

Zdůvodnění

Přechod na oběhové hospodářství je cestou pro efektivní využívání surovinových zdrojů včetně kritických surovin, optimalizaci odpadového hospodářství a vodohospodářství, avšak pouze za předpokladu, že bude existovat dostatečná infrastruktura, včetně koncových zařízení pro zpracovávání odpadu, jeho dalšího využití a produkci nových výrobků z nich. S ohledem na podporu lokální ekonomiky a související podporou resilience území je žádoucí vznik decentrálních zařízení, a to za předpokladu, že budou existovat moderní technologie, s jejichž využitím budou taková zařízení ekonomicky efektivní. S novými technologickými možnostmi narůstá také potenciál uplatnění a praktické využití biotechnologií, zejména ve spojení se zemědělskou činností. V neposlední řadě je přechod na oběhové hospodářství spojen s nárůstem pracovních míst v této oblasti.

Hlavní cílové skupiny

Malé, střední a velké podniky; obce a kraj.

Typy příjemců

Obce a jimi zřizované organizace; kraj a jím zřizované nebo zakládané organizace; malé, střední a velké podniky; mikroregiony – svazky obcí; místní akční skupiny; nestátní neziskové organizace.

Synergie a komplementarity

OP TAK, OPŽP, IROP, z OPST bude financovány komplementární aktivity, komplementarity budou posuzovány jak z hlediska rozsahu projektů, uznatelných nákladů typů projektů i příjemců.

Typové intervence

- Maximální podpora přechodu z lineárního hospodářství na oběhové hospodářství/cirkulární ekonomiku ve všech pilířích (nakládání s odpady, surovinová politika, udržitelná výroba a spotřeba a bioekonomika).
- Krajský systém nakládání s odpady – infrastrukturní projekt krajského úřadu ke koordinaci města obcí.
- Budování zařízení podporující prevenci vzniku odpadu (např. sdílené dílny, knihovny věcí), podpora návazných vzdělávacích a informačních aktivit (environmentální výchovu a osvětu, dále EVVO).
- Budování re-use center, podpora návazných vzdělávacích a informačních aktivit (EVVO).
- Budování či modernizace stávající infrastruktury umožňující zavedení systémů sběru „Door to Door“ za účelem minimalizace vzniku odpadu a dosažení lepší kvality využitelných odpadů (druhotných surovin) tam, kde je to vhodné, podpora návazných vzdělávacích a informačních aktivit (EVVO).
- Budování a zkapacitňování systémů pro sběr a svoz separovaných komunálních odpadů (papír, plasty, sklo, nápojové kartony, kovy a bioodpady včetně gastroodpadů, textilu, případně dalších tříditelných složek).
- Budování, navýšení kapacity a modernizace stávajících zařízení na zpracovávání odpadu, včetně nebezpečných.
- Budování, zkapacitňování a modernizace kompostáren nebo jiných zařízení k materiálovému využití bioodpadu v místech, ve kterých je možný snadný návrat organické hmoty do půdy, včetně rekultivací.
- Rekonstrukce zařízení za účelem spalování SKO a instalace kotlů na spalování SKO v teplárnách (podmínkou je připojení zařízení na centrální zásobování teplem a odpovídající energetická účinnost zařízení).
- Podpora dalších lokálních řešení prevence vzniku odpadů a jejich dalšího (zejména materiálového) využití (např. komunitní kompostování).